

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

Milli Mücadele Hazırlık Dönemi

AMASYA GENELGESİ 22 HAZİRAN 1919

Amasya Genelgesi Mustafa Kemal tarafından hazırlanmıştır. Mustafa Kemal genelge metnini yakın arkadaşları olan :

- * Rauf (Orbay) Bey,
- * Refet (Bele) Bey,
- * Ali Fuat (Cebeşoy) Paşa,
- * Kazım Karabekir Paşa
- * Cemal Paşa

Onaylattıktan sonra Anadolu'daki tüm sivil ve askerî yetkililere gizlice göndermiştir.

Mustafa Kemal genelge metnini neden diğer komutanlara da onaylatmak istemiştir?

Çünkü Mustafa Kemal,

1. Milli Mücadeleyi bireysellikten çıkarmak,
2. Genelgenin halk üzerindeki etkisini artırmak,
3. Genelgenin geçerliliğini sürdürmek istemiştir.

NOT: Amasya Genelgesi'nin yayınlanmasından sonra Mustafa Kemal İstanbul'a çağırılmıştır. (2. kez) Ancak Mustafa Kemal bu çağrıya uymamış ve 9. Ordu Müfettişliği ve askerlik görevinden istifa etmiştir.

MADELERİ

1. Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı tehlikededir.
2. İstanbul Hükümeti ve Padişah, üzerlerine düşen görev ve sorumluluğun gereklerini yerine getirememektedir. Bu durum, milletimizi yok olmuş gibi göstermektedir.

Yorum:

- ◇ Milli mücadelenin amacı belirtilmiştir.
- ◇ Ayrıca İstanbul Hükümetine karşı çıkış vardır.
- 3. Millet'in bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Yorum: Cümlede;

- ◇ "Millet'in bağımsızlığını" bölümü milli mücadelenin amaçları arasında yer alır.
- ◇ "... azim ve kararı kurtaracaktır" bölümü milli mücadelenin yöntemini vurgular.
- ◇ "... kararı kurtaracaktır" bölümü gelecekte millet egemenliğine geçileceği mesajını ilk kez vermiştir.

4. Millet'in sesini dünyaya duyurmak için her türlü etki ve denetimden uzak milli bir kurulun oluşturulması gerekmektedir.

Yorum: Temsil Heyeti'nin kurulacağından ilk kez bahsedilmiştir.. Kurtuluş Savaşı kurumsallaştırılmak istenmiştir.

5. Anadolu'nun en güvenilir yeri olan Sivas'ta, milli bir kongrenin toplanması gerekmektedir.

6. Bu kongreye her ilden, milletin güvenini kazanmış üçer delege katılacaktır.

Yorum: Halkın desteğinin alınması amaçlanmıştır.

7. Bu delegeler Müdafaa-i Hukuk, Redd-i İlhak Cemiyetleri ve belediyeler tarafından seçilecektir.

Yorum: Milli Mücadeleyi destekleyen kişilerin seçilmesi için böyle bir yol izlenmiştir.

Yorum: Demokratik düzene geçilmesi için bir adım daha atılmıştır.

8. Bu mesele milli bir sır olarak gizlenmeli ve gerekirse delegeler, yolculukları sırasında değişik isimler ve güzergâhlar kullanılmalıdır.

Neden?

- a. İtilaf Devletleri, azınlıklar ve İstanbul Hükümeti'nden durum gizlenmek istenmiştir.

- b. Kongrenin toplanmasını engelleme girişimlerinin önüne geçilmek istenmiştir.

9. 10 Temmuz'da Doğu illeri adına Erzurum'da toplanacak olan kongreye katılacak delegeler, dağılmadan Sivas'a gelerek buradaki kongreye de katılacaklardır

10. Ordular kesinlikle dağıtılmayacak, askerî ve sivil yöneticiler, görevlerini terk ve teslim etmeyeceklerdir.

Yorum:

- Mondros Ateşkes Antlaşması hükümlerine bir karşı çıkış vardır.
- Silahlı mücadele için ön hazırlık yapılmıştır.

Amasya Genelgesi'nin Önemi:

1. Milli Mücadelenin amacı, gerekçesi ve yöntemi ilk kez bu belge ile belirtilmiştir.
2. İlk kez millî egemenlik temeline dayalı bir devlet düzeni öngörülmüştür.
3. Ulusal hareketi başlatan ilk resmi belgedir.
4. Türk İnkılabı'nın "İhtilal" safhasını başlatmıştır.
5. Mustafa Kemal'in resmî görevle yaptığı son çalışmadır.

tekrar etmekte fayda var!!!

bilgininkalesi.com